

*Академічна
доброчесність –
запорука якісної освіти*

**Академічна доброчесність –
це сукупність етичних принципів та
правил, якими мають керуватися
учасники освітнього процесу
під час навчання з метою забезпечення
довіри до результатів навчання.**

Академічна доброчесність є невід'ємною складовою забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти,

а дотримання **принципів академічної доброчесності** під час освітнього процесу впливає не лише на якість шкільної освіти, а й на формування в учнів таких важливих цінностей,

як чесність, довіра, справедливість, взаємоповага, відповідальність.

*Що мають зробити педагогічні
працівники для реалізації
політики академічної
доброчесності у закладі освіти:*

1. Неухильно дотримуватись норм академічної доброчесності і власним прикладом демонструвати важливість дотримання у педагогічній діяльності.

2. Інформувати учнів про необхідність дотримання норм академічної доброчесності.

Це має відбуватись наскрізно: під час проведення навчальних занять, у позаурочних заходах, за допомогою наочної інформації.

3. Інформувати батьків про необхідність дотримання норм академічної доброчесності.

4. Спрямувати зміст завдань під час проведення навчальних занять на творчу та аналітичну роботу учнів.

Не повинно бути готових відповідей на поставлені вчителем завдання в підручнику чи інших джерелах.

5. Не використовувати стандартизовані завдання з підручника.

Розробляти такі завдання, які спонукають учнів критично мислити.

6. Практикувати в освітньому процесі написання тематичних творчих есе замість рефератів із скомпільованою інформацією з інших джерел.

7. Застосовувати компетентнісний підхід у навчанні.

Звести до мінімуму завдання на перевірку знань. Використовувати відкриті питання, щоб перевірити рівень володіння навичками, а не знання.

*На що потрібно звернути
увагу при вивченні
дотримання академічної
добросовісності педагогічними
працівниками?:*

 *виховання в учнях необхідності
дотримуватись принципів академічної
добросочесності власним прикладом;*

 *неупередженість при оцінюванні навчальних
досягнень учнів (на підставі чітких критеріїв);*

 *відсутність протекціонізму та шахрайства
при проведенні олімпіад, конкурсів;*

 дотримання норм законодавства України
про авторське право і суміжні права;

 дотримання правил посилання на джерела
інформації, яка використовується;

 чесність і ретельність в інноваційній та
дослідно-експериментальній роботі;

 просвітницька робота щодо дотримання
академічної доброчесності учнями;

 інші складові.

Основні аспекти дотримання академічної доброчесності учнями:

самостійне виконання завдань

використання у навчальній діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації

дотримання правил посилання на джерела інформації, яка використовується

надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності.

Які кроки мають зробити педагогічні працівники для сприяння дотримання норм академічної доброчесності учнями:

Здійснювати просвітницьку роботу щодо важливості дотримання норм академічної доброчесності.

Вчити учнів при використанні інформаційних джерел робити необхідні посилання та вказувати автора.

Розробляти завдання, які унеможливають списування.

Оприлюднювати чіткі критерії оцінювання.

Реалізовувати у практиці роботи формувальне оцінювання.

Налагоджувати партнерські відносини між учителями і учнями.

Основні види порушень академічної доброчесності:

- *Списування*
- *Плагіат*
- *Будь-які види обману*

Недоброчесне ставлення та неповага до інших – це:

1. Списування або надання іншим можливості списувати інформацію з чужої або своєї праці, контрольної або домашньої роботи, «готових домашніх завдань», електронних носіїв тощо.
2. Використання недозволених матеріалів і методів, зокрема навчальних посібників, шпаргалок, нотаток, книг, формул або інформації з калькуляторів/комп'ютерів, електронних пристроїв, смартфонів та інших ресурсів.
3. Попереднє несанкціоноване використання результатів, в тому числі обмін або отримання інформації від учнів з іншого класу, які, наприклад, вже здали тест.
4. Навмисна відсутність у день здачі проекту, контрольної або тесту тощо.
5. Будь-які види свідомого обману – плагіат, фальсифікація, фабрикація.

Академічна доброчесність

- За порушення академічної доброчесності:
 - 1) здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:
 - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
 - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
 -
 - 2) педагогічні працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:
 - відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
 - позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
 - позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність педагогічних працівників та здобувачів освіти КЗ «Тимошівська ЗОШ I-III ступенів»

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про академічну доброчесність в КЗ«Тимошівська ЗОШ I-III ст.» (далі – Положення) закріплює норми і правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками КЗ «Тимошівська ЗОШ I-III ст.» та здобувачами освіти.
- 1.2. **Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту освітнього закладу, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних актів школи.**
- 1.3. **Мета Положення** полягає у дотриманні високих професійних стандартів у всіх сферах діяльності школи (освітній, виховній), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушенню академічної доброчесності.
- 1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми цього Положення.
- 1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у двох основних сферах – освітній (навчальній) та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).
 - 1.6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу школи.

2. Поняття і принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися всі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або творчих досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності у школі необхідно дотримуватися наступних принципів:

демократизм;

законність;

пріоритет прав і свобод людини і громадянина;

соціальна справедливість;

гарантування прав і свобод;

рівноправність;

прозорість;

професіоналізм та компетентність;

повага та взаємна довіра;

партнерство і взаємодопомога;

відкритість і прозорість;

відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Кожен учасник освітнього процесу наділений правом вільно обирати свою громадську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.4. Офіційне висвітлення діяльності школи та напрямів її розвитку може здійснювати директор або особа за його дорученням.

2.5. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекручуванням фактів, наклепницькою, ображає людину або може завдати іншої серйозної шкоди закладу, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

2.6. Гідним для представників шкільної спільноти є:

шанобливе ставлення до символіки закладу: гімну, прапора, емблеми;

дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;

культура зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу;

дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних.

2.7. Неприйнятним для всіх членів шкільної спільноти є:

навмисне перешкоджання навчальній та трудовій діяльності членів спільноти;

участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та

використання офіційних документів;

перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями;

ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;

використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів;

вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, паління у закладі, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;

пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

3.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- * дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України; утвердження позитивного іміджу освітнього закладу, примноження його традицій;
- * дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- * запобігання корупції, хабарництву;
- * збереження, поліпшення та раціональне використання навчально-матеріальної бази закладу;
- * посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- * дотримання норм про авторські права;
- * надання правдивої інформації про методики і результати власної навчальної (творчої, наукової) діяльності;
- * контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- * об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання;
- * надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- * дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- * підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення;
- * надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти.

3.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- *самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх потреб і можливостей);
- *посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- *дотримання норм законодавства про авторське право;
- *особисту присутність на всіх уроках, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- *користування інфраструктурою освітнього закладу відповідально, економно та за призначенням;
- *сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні, спорті, творчості.

3.3. Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власних досліджень (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (творчої) діяльності та організації освітнього процесу. Формами обману є, зокрема академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг чи будь – яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та дане Положення.

4.2. **За порушення** академічної доброчесності **педагогічні працівники** освітнього закладу можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

при необ'єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;

спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих ідей, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру залежно від розміру, об'єму є підставою для притягнення педагогічного працівника до відповідальності судом першої інстанції.

4.3. **За порушення** академічної доброчесності **здобувачі освіти** можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

при моніторингу якості знань не зараховуються результати, при участі у I етапі

(шкільному) Всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах – робота учасника

анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учень не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах.

5. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

5.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку освітнього закладу.

5.2. Положення доводиться до батьківської громадськості на конференції, а також оприлюднюється на сайті закладу.

5.3. Заступник директора школи, що відповідає за організацію методичної роботи в закладі:

забезпечує шляхом практикумів, консультацій та інших індивідуальних та колективних форм навчання з педагогічними працівниками створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;

забезпечує рецензування робіт на конкурси, на присвоєння педагогічного звання та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

5.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення, цитування, посилання на джерела інформації, списування).

6. Комісія з питань академічної доброчесності

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія) - це незалежний орган, що діє в закладі з метою забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу морально-етичних та правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники ради школи, учнівського самоврядування та педагогічного колективу.

Склад комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

Термін повноважень Комісії – 1 рік.

6.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

6.4. Комісія звітує про свою роботу раз на рік.

7. Заключні положення

7.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки.

7.2. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.3. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу. Здобувачі освіти ознайомлюються в обов'язковому порядку.

7.4. Положення про академічну доброчесність КЗ «Тимошівська ЗОШ І-ІІІ ст.» затверджується педагогічною радою школи та вводиться в дію наказом директора.

7.5. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради школи

Використані джерела

Довідник з академічної доброчесності для школярів. Видання 3-є, виправлене та доповнене. / уклад. М. В. Григор'єва, О. І. Крикова, С. Г. Певко; за заг. ред. О. О. Гужви. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 66 с.

Довідник містить низку практичних порад та пояснень щодо того, що таке академічна доброчесність, академічний плагіат та як вберегтися від порушень академічної доброчесності.

Видання розраховане на учнів молодшої, середньої та старшої школи, вчителів та батьків.

<https://play.google.com/store/books/details?id=3wBxDwAAQBAJ>

<http://www.pleschool.org.ua/kodeks-chestiuchnya/> - кодекс честі учня

Для складання Положення використані джерела:

1. Хартія основних прав Європейського Союзу [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 07.12.2000. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_524
2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Закон України «Про авторське право та суміжні права» [Електронний ресурс]:
Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. (Набрання чинності 28.09.2017) Режим доступу: <https://www.pedrada.com.ua/.../1484-znayomtesya-zakon-u...>
5. Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kpi.ua/code>

